OKUMA METNİ-15

Aşağıda verilen "Ağaç Dikelim" başlıklı metni okuyunuz.

آغاج دیکه‌لم

گوزل سوزلر

- "قیامت قوپسه یعنی قیامتك بویوك علامتلری ظاهر اولسه او زمان ألڭزده بر خرما فدانی بولونسه اونی دیکمه‌یه بر مانع ظهور ایتمزسه دیکیکز." (حدیث)
- آغاج سَومك، وطن سَومکدر.
- اورمانلر ارضك أڭ علوی زینتیدر.
- بر آغاج دیکن، ملتی ایچون محترم بر فرددر.

- اورمانلر، چايیرلر؛ بر ملّت ایچون صحّت، بر مملکت ایچون ثروتدر.
- بر ملّت، اورمانلریله حیات بولور.
- بر آغاچ کسمك بر انسانی ئولدیرمکدر.
- اون آغاچ دیکمه‌ین، بر آغاچ کسمه‌ملی.
- اورمانلرینی محو ایدن ملّتلر جزاسنی چکرلر.

بو سوزلرك كافه‌سی فنّی برر حقیقتی افاده ایدرلر. هر بر جمله اوزرنده اوزون اوزادی‌یه دوشونمك لازمدر.

آغاچ نه‌در؟

آغاچ (آغان، بویوین) گوگده‌سی قالین و یوکسك و اوست طرفنده دال و یاپراقلره مالك اولان اودونلاشمش و سرت نباتدر.

هر بر آغاچ گوگده، یاپراق و کوك اولمق اوزره اوچ عُضوه مالکدر. آغاچلر یا قیشین یاپراقلرینی دوکرلر ویا دوکمزلر. میوه‌لری یینیله‌بیلن آغاچلر اولدیغی گبی یینیلمه‌ینلری ده واردر.

کویده آغاچ

آغاچ دییوب ده گچمه‌یه‌لم. آغاچسز بر کویك روحلره ویردیگی قسوتك شدّتنی حسّ ایتمك ایچون پك حسّاس اولمه‌یه لزوم یوقدر. آغاچسز بر کوی، اوزاقدن بیله

روحه أزگینلك ویرر. آغاچسز بر کویده یاشامق انسان اوزرنده چول تضییقی اجرا ایدر. بر کویده تك بر آغاچ بیله کوی حیاتنی نشئه‌لندیرمه‌یه، کویه شطارت صاچمه‌یه کافی گلیر. کوی اورته‌سنده ویا کنارنده عصر دیده بر آغاچ نه بویوك بر قیمتی و نه فسونکار بر تأثیری حائزدر. بر کویده قوجه بر چینار، بر اولو میشه او کوی خلقی ایچون بر محفِل، بر آبده، بر تاریخ حاصلی هر شی، هر شیدر. کویڭ اختیار آغاجی کویلینڭ آجی طاتلی بوتون خاطراتنڭ أڭ صادق شاهدیدر. والده‌لر، پدرلر، اختیار نینه‌لر، عسکره گیدن اوغوللرینی او آغاجڭ یشیل گولگه‌سی آلتنده تشییع ایتمشلردر. قبرستانه گیدنلرڭ صوڭ خاطره‌لرینی او آغاچ ضبط ایدر. گوز یاشلرینی اونڭ کوکلری ایچر. کویڭ گنچلری قُرعه‌لرینی او آغاچ آلتنده چکرلر. گنچلرڭ نکاح اذن نامه‌لری او آغاجڭ آلتنده تنظیم ایدیلیر.

کویی ابدیاً ترك ایدنلرڭ اسملری کوی دفتریندن اوره‌ده ترکین اولونور. بلکه کوی خراب اولور، کویلی طوپراغه قاریشیر فقط کویڭ آغاجی ذی حیات بر تاریخ گبی قالیر. نیجه اولو آغاچلر واردرکه أڭ مهم وقایعِ تاریخیه‌یی داللرنده طاشیرلر. گلوب گچنلره بوتون بر تاریخی خاطرلاتیرلر. هر یولجی‌یه بر مرحله تشکیل ایدر. اوڭا قوّت و قدرت بخش ایدر. یولجی بوتون یورغونلغنی آغاجڭ گولگه‌سی آلتنده گیدررر. آغاچ اونڭ جگرلرینی تازه و سرین هوا ایله طولدیرر. کندیسنه صحّت و جسارت ویرر.

احمد توفیق-علی رضا، آغاچ دیکه‌لم

LÜGATÇE

اذن نامه **(izinname):** Yazılı izin belgesi.
حاصلی **(hasılı):** Kısacası.
صادق **(sadık):** Doğru, gerçek; dostluğu içten olan.
ظاهر **(zahir):** Belli.

قرعه **(kura):** Seçim yapılması gereken yerlerde başvurulan talihe dayalı usul, ad çekme.
محترم **(muhterem):** Saygıdeğer kişi veya nesne.

SIRA SİZDE

Okuduğunuz "Ağaç Dikelim" başlıklı metinle ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Aşağıda "Ağaç Dikelim" başlıklı metinde geçen bazı kelimeler ve okunuşları yer almaktadır. Verilen kelimelerin anlamlarını Osmanlı Türkçesi sözlüklerinden yararlanarak bulunuz ve ilgili alanlara yazınız.

asırdide (عصر دیده)	**şetaret** (شطارت)
....	....
füsunkâr (فسونكار)	**terkin** (تركين)
....	....
haiz (حائز)	**teşyi** (تشييع)
....	....
kâffe (كافّه)	**vakayi** (وقايع)
....	....
mahfil (محفِل)	**zihayat** (ذى حيات)
....	....
nebat (نبات)	**zuhur** (ظهور)
....	....

2. "Ağaç Dikelim" başlıklı metinde geçen aşağıdaki kelimelerle anlamlarını örnekteki gibi eşleştiriniz.

Kelimeler	Anlamları
بخش 1	( ) Anılar.
فنّى 2	(1) Bağış, verme.
قسوت 3	( ) Fenle ilgili, bilim ve tekniğe uygun.
مالك 4	( ) İç sıkıntısı.
تنظيم 5	( ) Sahip.
زينت 6	( ) Sıraya koyma, düzenleme.
ضبط 7	( ) Süs.
علوى 8	( ) Sosyal bilimlerle ilgili.
خاطرات 9	( ) Tutma, zor kullanarak ele geçirme.
	( ) Yüce, eşsiz.